

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

## **RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE**

### **A R R E S T**

-----

Nr. 94.080 van 16 maart 2001

A. 82.182/VIII-2072

In zake : **de naamloze vennootschap  
DUFRASNE METAUX,**

die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. François LIBERT en  
Mr. Jérôme SOHIER, advocaten,  
Emile De Motlaan 19  
1000 Brussel,

tegen :

**het Waals Gewest,**  
vertegenwoordigd door zijn Regering.

---

### **DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,**

Gezien het op 26 januari 1999 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap DUFRASNE METAUX de nietigverklaring vordert van de beslissing van 8 november 1996 houdende intrekking van de beslissing d.d. 10 oktober 1995 waarbij haar investeringssteun wordt verleend;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 22 mei 2000, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 23 januari 2001, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij bepaald wordt dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 23 februari 2001;

Gehoord het verslag van mevrouw GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. SOHIER, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. VAN HOOREBEKE, loco Mr. MAUSSION, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer THIBAUT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. De verzoekende partij is een naamloze vennootschap die inzonderheid tot doel heeft het recyclen van gerecupereerde producten.

2. Op 29 december 1994 schrijft ze het Waals Gewest de volgende brief :

" (...)

In het raam van onze activiteit "recyclen van schroot tot secundaire grondstoffen" gaan wij na welke investeringsmogelijkheden er bestaan om een krachtige schrootpers met metaalschaar en kraan van Belgisch fabrikaat aan te kunnen kopen.

De totale investering zou uitkomen op een bedrag van 35.000.000,- frank en zou het mogelijk maken 3 à 4 extra banen te creëren.

Doordat de indienstneming op handen is (1 januari 1995), ben ik genoodzaakt u te verzoeken om mij, indien mogelijk, per kerende post mede te delen of deze brief volstaat voor het indienen van zulk een dossier dan wel of ik dat moet uitstellen totdat ik uw ontvangstmelding heb ontvangen.  
(...)"

Op 15 mei 1995 heeft de verzoekende vennootschap het "formulier aanvraag om investeringssteun - wetten van 30 december 1970 en 4 augustus 1978, gewijzigd bij de decreten van 25 juni 1992 -" ingevuld en een "verklaring op erewoord" ondertekend betreffende de eventuele teruggave van de steun. In de rubriek "Positie van de onderneming in de betrokken sector en ten aanzien van haar

belangrijkste concurrenten" staat te volgende vermelding : "De markt van het recyclen van metalen is in het bewuste gewest in handen van vijf ondernemingen van gelijke grootte. Om te garanderen dat de onderneming ook in de toekomst blijft voortbestaan, moet op korte termijn een investeringsplan worden uitgewerkt".

De verwerende partij heeft op 16 mei 1995 de ontvangst gemeld van het definitieve dossier, hetgeen ze bij brief van 2 juni 1995 heeft bevestigd.

3. Op 10 oktober 1995 richt de directeur van het directoraat-generaal Economie en Werkgelegenheid van het Waals Gewest aan de verzoekende vennootschap de volgende brief met als opschrift "(...) Steun. Toegestane investeringen : 36.396.000 frank" :

" Tot mijn genoegen kan ik u meedelen dat een gunstige beslissing is getroffen inzake de aanvraag om investeringssteun die u bij mijn diensten hebt ingediend en waarvan het kenmerk hierboven is vermeld.

De steun bestaat uit

- de toekenning van steun vanwege het gewest met een budgettaire weerslag van 4.549.375 frank;

- de toekenning van EFRO-steun met een budgettaire weerslag van 4.549.375 frank;

- vrijstelling van de onroerende voorheffing gedurende vijf jaar.

De steun krijgt concrete gestalte in de overeenkomst die in duplo bij deze brief is gevoegd. U gelieve beide exemplaren te ondertekenen en één ervan aan mij terug te sturen binnen vijftien dagen vanaf deze; het tweede exemplaar is voor u bestemd.

(...)"

Die overeenkomst, waarin de activiteit van de verzoekende vennootschap wordt vermeld (groothandel in metalen en metaalertsen), bevat een als volgt gesteld artikel 8 :

" De vennootschap verklaart de artikelen 92 en 93 van het EEG-Verdrag en het daaruit voortvloeiende afgeleid recht te kennen, alsook de algemene voorwaarden voor de toekenning van EFRO-bijstand die vervat zijn in de (EEG)-verordeningen nrs. 2052/88 van de Raad van 24 juni 1988, 4253/88 en 4254/88 van de Raad van 19 december 1988, respectievelijk gewijzigd bij de (EEG)-verordeningen nrs. 2081/93, 2082/93 en 2083/93 van 20 juli 1993 en de beschikking van de Commissie van 14 juni 1994 houdende goedkeuring van het enig programmeringsdocument voor de structurele bijstandsverlening van de Gemeenschap in de onder doelstelling 1 vallende provincie Henegouwen.

De vennootschap verbindt zich er in het bijzonder toe in te gaan op elk verzoek om inlichtingen vanwege de instanties van de Europese Gemeenschap en de bevoegde Europese autoriteiten (Europese Commissie en Europese Rekenkamer) de noodzakelijke controles te laten verrichten, inzonderheid door controles ter plaatse.

Het Gewest kan de uitbetaling schorsen van de investeringspremie die mede gefinancierd wordt door het EFRO ingeval de Commissie van de Europese Unie de uitbetaling van haar steun zou stopzetten. Eventueel kan de reeds gestorte investeringspremie teruggevorderd worden op basis van een onderzoeksrapport opgesteld door de Afdeling Economische Inspectie waaruit blijkt dat het investeringsprogramma niet of niet conform is uitgevoerd. In voorkomend geval kan de premie teruggevorderd worden door vermindering van de nog verschuldigde investeringspremie".

4. De eerste twee schijven van de toegekende steun, voor een totaalbedrag van 7.279.000 frank, worden aan de verzoekende vennootschap betaald met overschrijvingen van 26 januari 1996 en 20 augustus 1996.

5. Op 26 juni 1996 verschijnt in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen een "Mededeling van de Commissie, overeenkomstig artikel 6, lid 4, van Beschikking nr. 3855/91/EGKS van de Commissie, aan de overige Lidstaten en andere belanghebbenden betreffende steun die Duitsland voornemens is te verlenen aan ...". Die mededeling bevat de volgende passage :

" IJzerschroot is een van de grondstoffen voor de productie van ijzer en staal die zijn opgenomen in bijlage I van het EGKS-Verdrag. Aangezien de voorgestelde steun de schrootproductie vergemakkelijkt, is het in artikel 4, onder c), EGKS-Verdrag vervatte algemene verbod op overheidssteun hierop van toepassing.

Krachtens de steuncode voor ijzer en staal kunnen sommige steunmaatregelen niettemin als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt voor staal worden beschouwd. De artikelen 2, 3 en 4 van de steuncode zijn niet van toepassing aangezien de steun niet is bestemd voor O&O, milieubescherming of bedrijfssluiting".

6. Op 8 november 1996 richt de directeur-generaal van het directoraat-generaal Economie en Werkgelegenheid van het Waals Gewest aan de gedelegeerd bestuurder van de verzoekende vennootschap de volgende brief :

" Op 16 mei 1995 hebt u in het kader van Doelstelling 1 een definitief dossier voor aanvraag voor steun ingediend met het oog op de uitvoering van een investeringsprogramma van 35.395.000 frank.

Op 10 juli 1995 is in dat dossier een positieve beslissing genomen, die concrete gestalte heeft gekregen in de overeenkomst van 6 oktober 1995. Op grond van verslagen van de Economische Inspectie zijn de eerste twee schijven van de steun, voor een totaalbedrag van 7.279.000 frank, aan u uitbetaald.

Tot mijn spijt zie ik mij verplicht u erop te wijzen dat nieuwe gegevens ons ertoe hebben gebracht ons oorspronkelijk standpunt te herzien.

Dat u bestempeld bent als in aanmerking komend voor investeringssteun, kwam immers doordat er steeds van uit is gegaan dat de Europese kadervoorschriften voor het verlenen van steun aan de staalnijverheid geen betrekking hebben op de toeleveranciers of de klanten van de staalbedrijven, doch alleen gelden voor de staalproductie zelf.

Onlangs hebben wij evenwel vernomen dat zulks niet het geval is en dat verschillende nevenactiviteiten die inzonderheid verband houden met schroot of met galvanisatie eveneens vallen onder de voormelde kadervoorschriften, die voorzien in een verbod op het toekennen van steun, terwijl uitzonderingen op dat verbod alleen mogen worden toegestaan inzake onderzoek en ontwikkeling, milieubescherming of sluiting van ondernemingen. Dit standpunt is bevestigd in een beschikking van de Commissie die gepubliceerd is in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen van 26 juni 1996 (...).

Aangezien de investeringen waarvan in het onderhavige dossier sprake is alleen verband houden met materieel voor productie en vervoer, kunnen daarvoor bijgevolg geen subsidies worden verleend.

Om die reden deel ik u mede dat wij, wat uw dossier betreft, een nieuwe, deze keer negatieve beslissing hebben moeten nemen, waarbij de toegestane steun wordt ingetrokken en die geldt als annulatie van de overeenkomst van 6 oktober 1995. Ten gevolge van die beslissing zie ik mij verplicht u te verzoeken het reeds gestorte bedrag terug te betalen. De algemene ontvanger van het Ministerie van het Waals Gewest zal u binnenkort een brief in die zin sturen met vermelding van de manier waarop die terugbetaling dient plaats te vinden.

Teneinde u terdege te informeren, dien ik u erop te wijzen dat de bepalingen van de Europese Gemeenschap betreffende de overheidssteun aan ondernemingen strikt moeten worden toegepast en dat de lidstaten van de Unie en/of hun territoriale onderverdelingen daarvan niet mogen afwijken. Voorts kan ik u meedelen dat kennis is gegeven of heel binnenkort kennis zal worden gegeven van negatieve beslissingen betreffende aanvragen voor steun ingediend door andere concurrerende bedrijven uit uw sector, waarvan er ook in Henegouwen zijn gevestigd.

Ik hoop dat u kunt begrijpen dat wij ons oorspronkelijk standpunt niet langer konden aanhouden zodra ons ter kennis was gebracht dat het strijdig was met de bepalingen van de Europese Gemeenschap.

Hoogachtend".

De in deze brief vervatte beslissing is de bestreden handeling.

Bij ontvangst van die brief protesteert de verzoekende vennootschap heftig en op 4 december 1996 maant haar raadsman de verwerende partij aan de oorspronkelijke overeenkomst integraal en volledig na te komen en dreigt hij ermee anders een aansprakelijkheidsvordering in te stellen; op 29 januari 1997 wordt inderdaad een aansprakelijkheidsvordering ingesteld en bij wijze van tegeneis verzoekt het Waals Gewest de rechtbank vast te stellen dat de overeenkomst nietig is en de verzoekende vennootschap te veroordelen tot de terugbetaling van de reeds gestorte bedragen, vermeerderd met moratoire intresten en gerechtelijke intresten; in bijkomende orde vraagt het Waals Gewest dat aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen een prejudiciële vraag zou worden gesteld. Die vordering is aanhangig bij de rechtbank van koophandel te Bergen;

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt, ontleend aan de overweging dat het beroep te laat is ingesteld; dat zij vaststelt dat meer dan 800 dagen verstreken zijn tussen de dag waarop van de bestreden handeling kennis is gegeven en die waarop het beroep tot nietigverklaring is ingesteld; dat zij toegeeft dat de bestreden beslissing niet de vermeldingen bevat die vereist zijn krachtens artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, maar stelt dat dit verzuim er niet toe kan leiden dat "de rechtsonzekerheid met betrekking tot bestuurshandelingen bijna onbeperkt blijft voortduren"; dat zij uiteenzet dat het vormvereiste dat bij de voormelde bepaling is voorgeschreven niet van openbare orde is en dat verzoeker dat vormvereiste alleen mag aanvoeren wanneer zijn belangen door de niet-naleving ervan zijn geschaad, hetgeen volgens de verwerende partij in casu niet het geval is, aangezien de verzoekende vennootschap, zodra van de bestreden handeling kennis was gegeven, een beroep heeft gedaan op een advocaat en die advocaat binnen een termijn van zestig dagen heeft gereageerd door het versturen van een aanmaningsbrief en, vervolgens, van een dagvaarding; dat de verwerende partij daaruit afleidt dat de verzoekende vennootschap zich met kennis van zaken heeft kunnen verdedigen en dat het doel van het vormvereiste bereikt is;

Overwegende dat de verzoekende partij antwoordt dat de omstandigheid dat een justitieel rechtsgeding is ingesteld, losstaat van de debatten, aangezien dat rechtsgeding een ander doel heeft dan dit beroep en dat zij bij de nietigverklaring van de bestreden handeling een ander belang heeft dan bij haar vordering om de verwerende partij te laten veroordelen tot het nakomen van haar verplichtingen; dat zij, steunend op de rechtsleer, voorts betoogt dat artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State duidelijk is en dat door het niet-ervullen van het vormvereiste de verjaringstermijn voor het instellen van beroep niet kan ingaan; dat zij erop wijst dat ook uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat het niet-ervullen van dat vormvereiste dat gevolg heeft; dat zij daarop laat volgen dat het beginsel van de rechtszekerheid waarop de verwerende partij steunt niet kan opwegen tegen een duidelijke en volstrekt ondubbelzinnige wetsbepaling;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie blijft bij het standpunt dat zij in haar memorie van antwoord had ingenomen; dat zij benadrukt dat in casu niet "het beroep van de persoon op wie de omstreden beslissing betrekking heeft ter discussie wordt gesteld maar wel de omstandigheid dat een beroep wordt gedaan op de bijstand en de medewerking van een raadsman, lang voor de wettelijke termijn van 60 dagen verstreken was";

Overwegende dat artikel 19, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, als volgt luidt :

" De verjaringstermijnen voor de beroepen bedoeld bij artikel 14, § 1, nemen alleen een aanvang op voorwaarde dat de betekening door de administratieve overheid van de akte of van de beslissing met individuele strekking het bestaan van die beroepen alsmede de in acht te nemen vormvoorschriften en termijnen vermeldt";

Overwegende dat deze bepaling duidelijk is; dat de vermelding van de beroepen in de kennisgeving van bestuurshandelingen een substantieel vormvereiste is dat voorgeschreven is in het belang van de bestuurde; dat het niet-ervullen van dat vormvereiste tot gevolg heeft dat de verjaringstermijn voor het instellen van een beroep tot nietigverklaring geen aanvang neemt; dat zulks weliswaar tot rechtsonzekerheid leidt, maar dat die rechtsonzekerheid, die in casu alleen voor de verwerende partij geldt, het gevolg is van een verzuim van diezelfde partij; dat die rechtsonzekerheid in casu overigens zeer relatief is, aangezien de verwerende partij sedert januari 1997 weet dat zij aansprakelijk wordt gesteld; dat de omstandigheid dat veel tijd verstreken is tussen de kennisgeving van de bestreden handeling en het instellen van het beroep tot nietigverklaring niet tot gevolg heeft dat een niet-nagekomen vormvereiste vervuld kan worden geacht; dat de omstandigheid dat de verzoekende partij een advocaat geraadpleegd heeft en vervolgens, binnen zestig dagen na de kennisgeving van de handeling, in verband met dezelfde handeling een justitieel rechtsgeding heeft aangespannen dat een ander onderwerp heeft, eveneens irrelevant is; dat artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State afwijkt van de regels betreffende de verjaring van beroepen en net als die regels van openbare orde is; dat de gegevens die door de verwerende partij worden aangevoerd niet, tegen de wet in, het vermoeden doen rijzen dat, hoewel het vormvereiste in kwestie niet is nagekomen, de verzoekende partij terdege ingelicht was van de mogelijkheid waarover zij beschikte om bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring in te stellen; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoekster een enig middel ontleent aan "schending van het algemeen beginsel van rechtszekerheid, van het algemeen rechtsbeginsel van de intrekking van bestuurshandelingen, aan ontstentenis van motieven, ontstentenis van passende motivering en aan machtsoverschrijding"; dat zij uiteenzet dat bij de bestreden handeling een vorige beslissing wordt ingetrokken waarbij haar rechten waren verleend en dat de bestreden handeling meer dan een jaar na de ingetrokken beslissing is uitgevaardigd, terwijl zulk een beslissing, zelfs als ze onregelmatig is, alleen kan worden ingetrokken binnen de termijn waarin daartegen bij de Raad van State beroep kan worden ingesteld of, wanneer een beroep is ingesteld, tot de sluiting van de debatten; dat zij daarop laat volgen dat de intrekking

van een onregelmatige bestuurshandeling waarbij rechten worden verleend "niet is toegestaan, zelfs niet binnen de termijn waarin daartegen bij de Raad van State beroep kan worden ingesteld, wanneer de vastgestelde onregelmatigheid misschien niet uitsluitend maar althans voornamelijk te wijten is aan de administratieve overheid, wat in casu wel degelijk het geval is";

Overwegende dat de verwerende partij betoogt dat de verzoekende vennootschap geen belang heeft bij dit middel, aangezien een vernietigingsarrest voor haar van generlei nut zou zijn, gelet op de volkomen gebonden bevoegdheid van het bestuur, dat alleen een nieuwe beslissing in dezelfde zin zou kunnen nemen; dat zij uiteenzet dat de wettigheid van de omstreden intrekking "onrechtstreeks de vraag doet rijzen welke Europese regeling gold voor staatssteun in het algemeen en voor de sector van het schroot in het bijzonder, toen de beslissing tot toekenning van steun genomen is en de daarop betrekking hebbende overeenkomst ondertekend is"; dat zij erop wijst dat de artikelen 92 en 93 van het EEG-Verdrag het EG-recht inzake staatssteun vormen en vervolgens een kort historisch overzicht geeft van de Europese regels die het in limitatief opgesomde gevallen mogelijk maken om aan de staalnijverheid steun te verlenen; dat zij benadrukt dat "de Commissie in ieder geval tijdig in kennis moet worden gesteld van voornemens tot invoering van de in de artikelen 2 tot en met 5 bedoelde steunmaatregelen om haar opmerkingen te kunnen maken (cf. artikel 6, lid 1, van beschikking nr. 3855/91/EGKS), wat niets meer is dan een overeenkomstige toepassing van artikel 93.3/EEG"; dat zij uitlegt dat de Europese Commissie in het onderhavige geval niet tijdig van het omstreden project in kennis is gesteld en dat zij, als ze ervan in kennis was gesteld, alleen had kunnen verklaren dat de steun niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, aangezien die steun bestemd was voor het vergemakkelijken van de verwerving van uitrusting, wat niet behoort tot de categorieën investeringen die in de sector van het schroot zijn toegestaan; dat zij van oordeel is dat zij de onwettige steun die zij verleend had niet kon behouden en erop wijst dat zij gehandeld heeft zodra ze wist om welke reden de steun onwettig was; dat zij tot staving van haar stelling verwijst naar arrest ALCAN d.d. 20 maart 1997 van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, waarin voor recht wordt gezegd dat "de bevoegde autoriteit op grond van het gemeenschapsrecht verplicht is het besluit tot toekenning van steun, waarvan de toekenning onrechtmatig is, overeenkomstig een onaantastbare beschikking van de Commissie waarbij de steun onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt wordt verklaard en de terugvordering van deze steun wordt gelast, in te trekken, ook indien zij de termijn heeft laten verstrijken waarna naar nationaal recht intrekking in het belang van de rechtszekerheid is uitgesloten"; dat zij daarop laat volgen dat de omstandigheid "dat in casu geen onaantastbare

beschikking van de Commissie bestaat waarbij de steun onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt wordt verklaard en de terugvordering van deze steun wordt gelast" in dit verband irrelevant is; dat de verwerende partij in haar laatste memorie benadrukt dat zij de onwettigheid van de verleende steun aanvoert in het kader van de vordering die bij de rechtbank van eerste aanleg te Bergen aanhangig is; dat zij argumenten ontleent aan arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen betreffende de verplichting die op de nationale rechtscolleges rust om vorderingen tot teruggave van steun waarvan de Commissie niet in kennis is gesteld in te willigen; dat zij daaruit afleidt "dat een vernietigingsarrest dat door uw Raad in deze zaak zou worden gewezen geen enkel nuttig effect zou hebben, aangezien, ten eerste, de handeling niet door een beslissing in een andere zin kan worden vervangen en, ten tweede, de rechtbank van eerste aanleg te Bergen, overeenkomstig de voormelde Europese rechtspraak, de tegenvordering van de verwerende partij zal moeten inwilligen die strekt tot volledige terugbetaling van de reeds uitgekeerde steun, doordat de rechtbank alleen kan vaststellen dat van die steun geen kennis is gegeven aan de Commissie, met schending van artikel 6, lid 1, van beschikking 3855/91/EGKS, welke bepaling de auditeur zelf heeft geciteerd (verslag, blz. 15)";

Overwegende dat de stelling van de verwerende partij steunt op de hypothesen dat de steun die zij aan de verzoekende vennootschap heeft toegekend onwettig is omdat daarvan niet vooraf kennis is gegeven aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen en omdat de soort steun die toegekend is, verboden was, dat, ingeval de bestreden handeling vernietigd wordt, de beslissing die zij zou moeten nemen in dezelfde lijn zou liggen als de bestreden handeling en dat het rechtscollege waarbij een vordering tot terugbetaling van de uitgekeerde bedragen aanhangig is, verplicht zou zijn die vordering in te willigen;

Overwegende dat de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen die door de verwerende partij tot staving van haar stelling worden geciteerd, geen grond opleveren om zich zonder voorbehoud bij die stelling aan te sluiten; dat in de eerste plaats niet bewezen is dat in geval van steun aan de staalindustrie, beschikking 3855/91/EGKS van de Commissie d.d. 27 november 1991 een radicaal verbod inhoudt voor het verlenen van elke steun voor de werking of de herstructurering van een onderneming; dat immers zowel uit de aanhef van de voormelde beschikking 3855/91/EGKS als uit het arrest van de rechtbank van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen van 24 oktober 1997 blijkt dat de Commissie op het verbod op staatssteun afwijkingen kan toestaan, hetzij bij algemene maatregel voor bepaalde categorieën, hetzij bij individuele beschikking, waarbij

bepaalde specifieke vormen van steun bij wijze van uitzondering worden toegestaan; dat bijgevolg niet als bewezen kan worden beschouwd dat, mocht de verwerende partij de Commissie in kennis hebben gesteld van haar voornemen om aan de verzoekende vennootschap de omstreden steun te verlenen, de Commissie zulks verboden of geweigerd zou hebben; dat, in de tweede plaats, het arrest dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen gewezen heeft in de zaak ALCAN niet zonder meer op de onderhavige zaak kan worden toegepast; dat de verplichting om de beslissing tot verlening van steun in te trekken volgens dat arrest immers geldt ingeval de steun op onrechtmatige wijze is toegekend "overeenkomstig een onaantastbare beschikking van de Commissie waarbij de steun onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt wordt verklaard en de terugvordering van deze steun wordt gelast"; dat in casu geen onaantastbare beschikking van de Commissie bestaat waarbij de steun onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt wordt verklaard en de terugvordering van deze steun wordt gelast; dat een beslissing die in een andere zaak genomen is, zelfs gesteld dat die zaak vergelijkbaar is, niet kan worden gelijkgesteld met een "onaantastbare beschikking" op grond waarvan de verwerende partij verplicht zou zijn de steun die zij aan de verzoekende vennootschap heeft toegekend in te trekken; dat het uiteindelijk alleen de Commissie is die, onder het toezicht van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, oordeelt over de vraag of de steunmaatregelen verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt (arrest F.N.C.E. van 21 november 1991, C. 354/90, Jurisprudentie blz. I-5505, geciteerd door advocaat-generaal JACOBS in zijn conclusie vóór het arrest S.F.E.I. van 11 juli 1996); dat een nationale rechterlijke instantie waarbij een zaak in dat verband aanhangig is, zich genoopt kan zien het begrip steun uit te leggen en de Commissie, wat dat punt betreft, om opheldering kan verzoeken of aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen een prejudiciële vraag kan voorleggen (voormeld arrest S.F.E.I.); dat er, ten slotte, gelet op hetgeen voorafgaat, geen enkele zekerheid bestaat omtrent de beslissing die de rechtbank van eerste aanleg te Bergen zal nemen in verband met de tegenvordering;

Overwegende dat niet bewezen is dat de verwerende partij, ingeval de bestreden handeling vernietigd wordt, alleen een nieuwe beslissing in dezelfde zin zou kunnen nemen; dat zij het belang van de verzoekende vennootschap bij het middel ten onrechte laat afhangen van de beslissing in een rechtsgeding waarvan de afloop onzeker is; dat de verzoekende vennootschap belang heeft bij het middel;

Overwegende dat er geen enkele grond bestaat om in casu af te wijken van de rechtspraak en de rechtsleer naar luid waarvan een handeling die rechten doet ontstaan, zelfs als ze onregelmatig is, niet meer kan worden ingetrokken

na afloop van de termijn waarbinnen daartegen bij de Raad van State beroep kan worden ingesteld; dat niet betwist kan worden en niet betwist wordt dat de bestreden intrekking na afloop van die termijn heeft plaatsgehad; dat het middel gegrond is,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Vernietigd wordt de beslissing van 8 november 1996 houdende intrekking van de beslissing d.d. 10 oktober 1995 waarbij aan de naamloze vennootschap DUFRASNE METAUX investeringssteun wordt verleend.

### **Artikel 2.**

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op zestien maart tweeduizend en één door :

|        |              |                  |
|--------|--------------|------------------|
| de Hr. | GEUS,        | kamervoorzitter, |
| Mevr.  | DAURMONT,    | staatsraad,      |
| Mevr.  | GEHLEN,      | staatsraad,      |
| Mevr.  | HONDERMARCQ, | griffier.        |

**De Griffier,**

**De Voorzitter,**

**M.-Cl. HONDERMARCQ.**

**J.-Cl. GEUS.**

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,  
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,  
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.